

Az üstökös csillag

Telt-múlt az idő, a kis Albert szépen fejlődött. Utána még sok kis testvérke következett, fiúk, lányok vegyesen, de apjának csak ő maradt a kedvence. Lehetett úgy ötéves, amikor éjjel arra ébredt, hogy senki sincs a szobában, az udvaron pedig nagy lárma van. Rémülten ült fel az ágyában. Kinézett az ablakon, kint nagy világosság volt.

- Jaj, Istenem! Talán ég a ház, attól van ez a nagy fényesség - rémült meg. Torkaszakadtából kiáltozni kezdett:

- Édesanyám! Édesanyám!

A nagy sírásra előkerült édesanyja, s csitítani kezdte:

- Ne félj, kis bogaram, nincs semmi baj.

Ölébe kapva kivitte az udvarra. Kint az utcán nagy ember-tömeg sokasodott, akik az ég felé mutogatva tárgyaltak valamit.

- Nézd csak..., nézd, kisfiam..., látod?

Az égen mint valami fénylő nap, egy fényes csillag futott végig, sziporkázó, fénylő csóvát húzva maga után.

- Mi ez a nagy fényesség, édesanyám?

- Üstökös csillag.

- Üstökös csillag? Mi az az üstökös csillag?

- Egy vándor csillag, amelyik elszakadt társaitól, s most rohan a nagy világmindenségben egyedül, társtalanul.

A kis Albert soha nem tudta elfelejteni ezt a látványt. A maga vándor sorsát, társtalanságát látta meg azon az éjszakán.

Gönc. Debrecen

Tizenkét éves volt, amikor édesanyja meghalt, és öt testvérével árván maradt. Eddig sem éltek valami jómódban, de most még mostohább sors várt rájuk. Egyik nap egy idősebb vándordiák, Szabó Farkas állított be hozzájuk. Régi ismerős volt, szívesen fogadták. Amikor másnap indulófélben volt, odaszólt a szomorkodó apának:

- Molnár uram, bízva rám a kis Albert nevelését. Magammal viszem Göncre, Debrecenbe, ott továbbtanulhat, s gondját viselem.

- Legyen hát, nem bánom. De aztán jól bánj vele, mert ő az én szemem fénye.

A kisfiú is szívesen vállalkozott az útra. Hej, pedig, ha tudta volna, hogy ebből az útból nem tanulás, hanem csavargás lesz, s mindennekfelett sok koplalás és még verés is, dehogy vállalkozott volna erre. De akkor csak az járt a fejében:

- Igen, én is olyan vagyok, mint a helyéről elszabadult vándorcsillag.

(Szabó Farkas, az öreg diák magával hurcolta városról városra. Tanítani nem tanította semmire, legfeljebb káromkodásra és lopásra, s ha nem engedelmeskedett, megverte. Szegény fiú már-már azon volt, hogy megszökik tőle, amikor Szabó Farkas megbetegedett és meghalt. Szabad volt már a kis Albert, mehetett volna haza, de szégyellt tanulatlanul hazaállítani. Beállt hát Göncön Károli Gáspár mellé inasnak, és hordta a frissen írt biblialapokat Göncről Vizsolyba a nyomdába. Esőben, szélben futva tette meg az utat, köpenye alá rejtve a lapokat, hogy meg ne ázzanak, és időben odaérjenek, hogy a nyomda megállás nélkül dolgozhasson. Károli sokszor megdicsérte a szorgalmas, ügyes fiút.

- Mi leszel, ha megnősz? - kérdezte egyik alkalommal.

- Hasznos ember szeretnék lenni, hogy én is megajándékozhassem szegény népünket valami széppel, jóval.

- No, ez derék elhatározás - felelte Károli -, de akkor sokat kell tanulnod még.

- Igaza van kegyelmednek. Bizony maholnap nagy fiú leszek, és olyan tudatlan vagyok mint a szamár. Igaz, Pelei uram jó tanító, szívesen maradnék itt, de úgy érzem, hogy Debrecenben többre vinném.

- Helyes, helyes - mondta a jó öreg. - Nesze, itt ez a néhány tallér az útra.

1588 nyarán érkezett meg Debrecenbe. Ámulattal állt meg a híres Kollégium kapujában, amit Méliusz Juhász Péter püspök szervezett újjá. Nagy buzgósággal állt neki a tanulásnak, hogy az elvesztegetett éveket pótolni tudja. Pénze nem volt, hazulról sem kapott semmit, mert otthon is nagy volt a szegénység, de nem adta föl. Vállalt minden munkát: mosogatott a konyhán, takarította a szobákat, kipucolta a jómódú diákok cipőit, csizmáit, és ezért megkapta az ételmaradékot. Ebben a hősies